

враћен у живот и њиме се Аустрија вратила традицији либерално-демократске уставности.

в) Фашистичка уставност у Италији, Немачкој и Шпанији

Позитиван тренд уставности у европским државама капитализма између два светска рата је драматично заустављен успостављањем фашистичке диктатуре у Италији, Немачкој и Шпанији. Фашизам је био одговор на демократију, показујући да она није била општеприхваћен пут у Европи, него да су јој се супротстављале и недемократске идеологије. За фашистички режим у Италији као и онај националистички у Немачкој је карактеристично да нису имали посебне уставе, него само некодификоване законе уставног карактера.

Италија није формално мењала свој Устав од 1861. (*Statuto fondamentale*) али га је фактички мењала серијом закона који су утирали пут фашистичкој уместо дотадашње парламентарне власти. Фашизам у Италији има корене још од 1910-1914. када се развио снажан националистички покрет у Тоскани да би после Првог конгреса фашиста у Напуљу, октобра 1922. и чувеног „похода на Рим“, краљ Емануел III изазвао оставку председника владе и мандат понудио фашистичком лидеру Бениту Мусолинију. Од преузимања власти 1922. Мусолини одлучно спроводи фашистичку диктатуру и фашизацију Италије све до краја 1943. Фашистичко преуређење Италије Мусолини је замислио да спроведе путем политичких и економских установа које би ојачале државу и очистиле је од комунизма, буржоаске демократије и јалове класне борбе у којој су се исцрпљивале водеће снаге земље. Политичка „реорганизација“ Италије је била усмерена ка укидању парламентаризма а том циљу су служили и промењен положај председника владе који више није одговарао пред парламентом, него само пред краљем, нов поступак избора Народне скупштине (у коме учествује и Велико веће фашизма), укидање општег права гласа и установљење Великог већа фашизма као једне врсте споја државе и фашистичке странке. Економска реформа државе је по замисли италијанских фашиста имала да се спроведе путем подржављених синдиката и корпорација као привредних удружења исте економске категорије или врсте производа. С подржављеним синдикатом Мусолини је желео да ликвидира синдикалистичку доктрину о синдикату као моћном радничком оружју у социјалној и економској борби а с корпорацијама је настојао да спроведе обједињавање националне